

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2020/18/939

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van de heer [NAAM], appellant, woonachtig te [WOONPLAATS], gericht tegen de vaststelling van fraude en het daarmee verband houdende verzoek aan het instellingsbestuur om appellant uit te schrijven als student, door de deexamencommissie fraude van de Faculteit der Geneeskunde van de Vrije Universiteit, verweerster.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 6 januari 2020 beroep ingesteld tegen de vaststelling van fraude door verweerster gedateerd op 18 december 2019. Het beroepschrift is tijdig ontvangen. Aan de overige voorwaarden is eveneens voldaan.

Op 16 januari 2020 is namens het College aan verweerster medegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appellant nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft appellant hiertoe tijdig uitgenodigd. Een minnelijke schikking is echter niet tot stand gekomen.

Verweerster heeft op 26 februari 2020 een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 14 mei 2020, door middel van een videoverbinding.

Appellant heeft de zitting bijgewoond, evenals zijn gemachtigde mr. R. Verspaandonk, advocaat. Verweerster werd vertegenwoordigd door prof. dr. A.J.L.M. van Balkom, mevrouw drs. Y. Voskes en mevrouw drs. A.E.M. Boogerman, resp. voorzitter, lid en secretaris van de deexamencommissie fraude, en mevrouw dr. I.V. Bijnsdorp, vicevoorzitter van de centrale examencommissie van de Faculteit der Geneeskunde. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten en omstandigheden.

Appellant studeert geneeskunde. Hij heeft zijn zorgstage gevolgd bij het Groene Hart Ziekenhuis te Gouda. De stage omvat vier weken, maar appellant heeft de stage slechts één week gevolgd op de afdeling MDL/Interne. De begeleider uit het ziekenhuis vervulde na de eerste week de nachtdienst en een vervangende begeleider werd volgens appellant niet aangewezen. Appellant voelde zich daardoor in de steek gelaten en niet welkom. In de overige weken heeft hij naar eigen zeggen bij verschillende afdelingen stagegelopen. Vervolgens heeft appellant het formulier Professioneel Gedrag in Praktijkstage Zorg (PGS) ingevuld. Het formulier is daarna voorzien van een stempel en een handtekening die volgens appellant

afkomstig is van een verpleegkundige van het ziekenhuis in Gouda. Wie de handtekening heeft gezet, bleek naderhand, aldus appelland, niet meer te achterhalen.

Appelland heeft tijdens het onderzoek van verweerster verklaard zich na de eerste stageweek te hebben ziekgemeld vanwege zijn thuissituatie. Zijn moeder was net geopereerd en zijn vader kon het huishouden niet overnemen, omdat hij in de nachtdienst werkte. Die situatie leidde tot frictie tussen zijn ouders.

Appelland is daarom naar huis teruggekeerd om het gezin bij te staan. Bovendien kon zijn vader zich niet verenigen met het feit dat appelland niet meer thuis woonde.

Vervolgens heeft de vader van appelland een poging tot zelfdoding gedaan. De vader is daarna tijdelijk opgenomen in een psychiatrische inrichting. Hij verbood appelland met wie dan ook te spreken over zijn situatie. De vader dreigde, aldus appelland, anders opnieuw een poging tot zelfdoding te ondernemen.

Appelland zag toen geen andere oplossing meer dan zelf het formulier PGS in te vullen en van een stempel en handtekening te voorzien om te voorkomen dat hij een onvoldoende voor professioneel gedrag zou krijgen. Hij heeft de praktijkopdrachten deels zelf bedacht. Appelland zegt spijt van zijn daden te hebben, maar niet te weten of hij een volgende keer anders zou handelen indien hij op dat moment in dezelfde penibele situatie zou verkeren als destijds het geval was. Hij heeft echter inmiddels hulp ingeroepen om ervoor te zorgen dat hij in de toekomst niet meer in een dergelijke moeilijke situatie zal belanden.

Appelland merkt op dat de sanctie die door verweerster is opgelegd, blijkbaar bestaat uit de melding aan het College van Bestuur. Een dergelijke melding heeft geen rechtsgevolg. Dat betekent dat er geen voor beroep vatbaar besluit is genomen. Voor zover het echter wel om een rechtsgeldig besluit zou gaan, acht hij het besluit onzorgvuldig, ondeugdelijk gemotiveerd en disproportioneel. Bovendien ontbreekt een belangenafweging.

Verweerster geeft aan dat ze na de fraudemelding door de examiner in eerste instantie heeft geprobeerd te achterhalen welke verpleegkundige de handtekening op het formulier PGS heeft gezet. Uit de verklaring van appelland bleek achteraf waarom de verpleegkundige niet kon worden achterhaald. Appelland had immers zelf de handtekening gezet. Verder constateert verweerster dat appelland slechts één van de vier weken stage heeft gelopen. Bovendien heeft het ziekenhuis verklaard dat studenten niet mee mogen lopen op andere afdelingen dan de afdeling die aan de student is toegewezen.

Een beoordelingsgesprek met appelland – onderdeel van deze stage – heeft niet plaatsgevonden. Appelland heeft het doen voorkomen alsof het formulier PGS door zijn begeleider is ondertekend. In het verslag van de stage heeft appelland niet-bestaande opdrachten gefingeerd. Verder heeft appelland, aldus verweerster, aangegeven niet te weten of hij in een toekomstige situatie niet op dezelfde wijze zal handelen. Gezien dit feitencomplex is verweerster van oordeel dat hier sprake is van ernstige fraude in de zin van artikel 17 (bedoeld is artikel 23) eerste lid van de Regels en Richtlijnen Masteropleiding Geneeskunde VUmc-compas '15.

Appelland heeft ter verklaring van zijn gedrag verwezen naar zijn moeilijke thuissituatie. Verweerster acht dit niet overtuigend, omdat appelland wekenlang moeite heeft gedaan om het stageverslag te schrijven en het formulier PGS vervolgens valselijk te voorzien van een handtekening en stempel.

Verweerster is van mening dat appelland doelbewust en misleidend heeft gehandeld. Het verzoek van verweerster aan het College van Bestuur om tot beëindiging van de inschrijving van appelland over te gaan acht verweerster dan ook proportioneel, mede gezien in het licht van een uitspraak van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO) uit 2018 inzake manipulatie van een beoordeling.

Verweerster stelt in haar verweerschrift gemotiveerd te hebben weerlegd dat het door haar genomen besluit gebreken zou bevatten.

III. Standpunten van partijen

Besluit

Appelland is van mening dat geen sprake is van een besluit. Er is door verweerster geen sanctie aan appelland opgelegd.

De mededeling die door verweerster als een besluit wordt voorgesteld, is door een subcommissie genomen. Het is de vraag of deze subcommissie bevoegd was een besluit te nemen.

Verweerster stelt dat het verzoek aan het College van Bestuur om appellant de zwaarst mogelijke sanctie op te leggen impliceert dat er voorafgaand door verweerster is vastgesteld dat er sprake is van een ernstige vorm van fraude.

De subcommissie fraude is op grond van artikel 5 van het protocol fraude van de examencommissie (bijlage 2 van de Regels en Richtlijnen) bevoegd tot doen van deze vaststelling. De centrale examencommissie heeft de subcommissie fraude in voornoemd protocol gemachtigd dergelijke besluiten te nemen. Bovendien heeft de subcommissie fraude in een vergadering van de centrale examencommissie gerapporteerd over haar besluit.

Verweerster wijst erop dat niet zij, maar het College van Bestuur de sanctie waarvan in dit geval sprake is, kan opleggen.

Sanctie

Appellant acht de mogelijk door het College van Bestuur op te leggen sanctie disproportioneel. Appellant erkent dat hij fraude heeft gepleegd, maar hij vraagt te kijken naar de persoonlijke omstandigheden, waardoor hij zich gedwongen zag fraude te plegen. Appellant heeft spijt van zijn daad, maar toont dat anders dan verweerster verwacht. Hij weet niet of hij in voorkomende gevallen anders zou handelen indien hij op dat moment nog steeds in dezelfde penibele situatie zou verkeren als destijds het geval was. Hij heeft inmiddels hulp ingeroepen om te voorkomen dat hij in de toekomst nog eens in een dergelijke moeilijke situatie zal belanden. Appellant is het met verweerster eens dat zelfreflectie en professioneel gedrag onderdelen van de opleiding moeten zijn.

Appellant is van mening dat de uitspraak van het CBHO uit 2018, waarop verweerster zich mede beroept, een heel andere kwestie betreft.

De sanctie die nu wordt voorgesteld, is volgens appellant niet voldoende onderbouwd. Appellant begrijpt dat hij een zware sanctie opgelegd krijgt. Hij acht een uitsluiting van hooguit zes maanden dan ook billijk. Appellant begrijpt dat hij een verkeerde keus heeft gemaakt. Hij had zich beter ziek kunnen melden, maar hij vreesde dat hij dan uitleg over zijn thuissituatie had moeten geven. Hij heeft het ook niet aangedurfd medewerkers van de opleiding, zoals de studieadviseur, in vertrouwen te nemen, omdat hij niet wist dat zij een geheimhoudingsplicht hebben. Appellant weet nu wat hij had moeten doen.

Verweerster merkt op dat appellant de feiten blijft aanpassen om zijn eigen handelwijze te rechtvaardigen. Inmiddels heeft verweerster in elk geval vier verschillende versies van het gebeurde gehoord. Appellant lijkt de ernst van zijn handelwijze niet in te zien. Dat blijkt onder meer uit zijn verwijzing naar een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens van de Universiteit Leiden. De betrokken student daar kreeg een lichtere sanctie opgelegd dan appellant, terwijl appellant meent een minder zware overtreding begaan te hebben. Verweerster begrijpt uit de schriftelijke zienswijze van appellant dat hij heeft gehandeld als hij heeft gedaan, om cum laude af te studeren. Een herkansing van de zorgstage zou dat verhinderen. Verweerster wijst erop dat appellant in elk geval niet voldoet aan de eisen om cum laude af te studeren, omdat hij al cijfers lager dan een 7 heeft behaald.

Appellant geeft een aantal keren aan welke sanctie hem opgelegd zou moeten worden. Dat blijft beperkt tot een waarschuwing of een schorsing die zijn studievoortgang niet belemmert. Hij heeft duidelijk gemaakt dat hij zijn handelen van toen ook nu nog gerechtvaardigd acht. Verweerster ziet hierin bevestigd dat appellant niet inziet dat hier sprake is van ernstige fraude die bij toeval is ontdekt.

Verweerster concludeert dat appellant geen vermogen tot zelfreflectie heeft en van de situatie niets heeft geleerd. Appellant zegt spijt te hebben, maar dit valt moeilijk te rijmen met het feit dat hij zijn handelen nog steeds rechtvaardigt.

De voorgestelde sanctie is naar het oordeel van verweerster voldoende onderbouwd en proportioneel.

Hiertoe verwijst verweerster naar andere situaties waarin sprake was van een vorm van fraude.

Verweerster heeft appellant herhaaldelijk betrappt op het uiten van onwaarheden in zijn verklaringen. Zo legt hij de examinerator woorden in de mond en beweert hij ten onrechte dat hij hulp heeft aanvaard van Veilig Thuis. Uit het dossier blijkt dat appellant hulp van Veilig Thuis heeft afgewezen. De vertrouwensband tussen de opleiding en de student is hierdoor ernstig onder druk komen te staan. In de uitspraak van Leiden die appellant aanhaalt, wordt nog een ander risico genoemd: appellant zou als arts in de toekomst kunnen frauderen om eigen falen te verhullen.

Tot slot merkt verweerster op dat uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat het gedrag van studenten in hoge mate voorspellend is voor het gedrag dat artsen later vertonen.

IV. Overwegingen van het College

Appellabel besluit

Verweerster heeft bij brief van 18 december 2019 aan appellant gemeld dat zij heeft vastgesteld dat sprake was van ernstige fraude en dat zij op basis daarvan heeft besloten het instellingsbestuur te zullen verzoeken de inschrijving van appellant bij de bacheloropleiding geneeskunde te beëindigen. Het College is van oordeel dat de brief van verweerster hiermee een besluit bevat waartegen beroep bij het College openstaat. De vaststelling van verweerster dat sprake is van ernstige fraude, en de daarmee verband houdende mededeling dat het instellingsbestuur zal worden verzocht om tot uitschrijving van appellant als student over te gaan, vormen immers een besluit dat als beoogd rechtsgevolg heeft dat het instellingsbestuur vervolgens zou kunnen beslissen om appellant uit te schrijven als student van voornoemde opleiding.

Het College stelt voorts vast dat verweerster, op grond van artikel 5 van het Protocol fraude, bevoegd is namens de centrale examencommissie vermoedens van fraude te onderzoeken en zich daarover een oordeel te vormen.

Voor zover het beroep van appellant zich ertegen richt dat geen sprake zou zijn van een besluit waartegen beroep bij het College openstaat, oftewel dat geen sprake zou zijn van een appellabel besluit, en/of dat verweerster niet bevoegd zou zijn om het bestreden besluit te nemen, treft het beroep volgens het College dan ook geen doel. Het beroep is in zoverre ongegrond.

Ernstige fraude

Het College stelt vast dat door appellant niet is weersproken dat in dit geval sprake is van ernstige fraude. Het beroep van appellant richt zich niet tegen dit onderdeel van het bestreden besluit.

Bevoegdheid om sanctieverzoek aan instellingsbestuur te doen

Nu partijen het erover eens zijn dat appellant zich schuldig heeft gemaakt aan ernstige fraude, was verweerster op grond van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW bevoegd om het instellingsbestuur te verzoeken om appellant uit te schrijven als student van de bacheloropleiding geneeskunde. Verweerster heeft naar het oordeel van het College in redelijkheid gebruik kunnen maken van deze wettelijke bevoegdheid. Appellant heeft geen feiten of omstandigheden aangevoerd die maken dat verweerster had moeten afzien van een verzoek tot uitschrijving van appellant als student. Voor zover het beroep van appellant zich richt tegen dit verzoek van verweerster aan het instellingsbestuur, is het beroep naar het oordeel van het College dan ook ongegrond.

Proportionaliteit voorgestelde sanctie

Verweerster heeft appellant geen sanctie opgelegd, maar heeft het instellingsbestuur (het College van Bestuur) verzocht om appellant de sanctie van uitschrijving als student op te leggen. Het is aan het instellingsbestuur om aan dit verzoek al dan niet gehoor te geven. Mocht het instellingsbestuur besluiten om appellant uit te schrijven als student, dan heeft appellant vervolgens de mogelijkheid om rechtsmiddelen tegen dit besluit van het instellingsbestuur aan te wenden.

Aangezien het thans voorliggende besluit van verweerster geen sanctie (maar slechts een voorstel daarvoor) bevat en het College niet bevoegd is om een uitspraak te doen over de proportionaliteit van de sanctie die door verweerster wordt voorgesteld en door het instellingsbestuur mogelijk zal worden opgelegd, is het beroep van appellant niet-ontvankelijk voor zover dat betrekking heeft op de proportionaliteit van de sanctie waarom door verweerster wordt verzocht.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep niet-ontvankelijk voor zover dat betrekking heeft op de proportionaliteit van de door verweerster voorgestelde sanctie en ongegrond voor zover het inhoudt dat geen sprake zou zijn van een appellabel besluit en/of dat de subcommissie fraude van de examencommissie van de Faculteit der Geneeskunde niet bevoegd zou zijn om het bestreden besluit te nemen.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 28 mei 2020, door mr. dr. A.J.G.M. van Montfort, voorzitter, dr. J.R. Hulst, prof. dr. W. van Vlastuin, leden, in aanwezigheid van mr. drs. J.G. Bekker, secretaris.

mr. dr. A.J.G.M. van Montfort,
voorzitter

mr. drs. J.G. Bekker,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 48,-.